

TRANSFER Duna Hírlevél 2. szám

2026. március

Tartalomjegyzék:

1. A projektről
2. A TRANSFER Danube részvétele
harmadik felek által szervezett rendezvényeken
3. Hírek Magyarországról
4. Hírek Csehországból
5. Hírek Horvátországból
6. Kommunikációs csatornák

Integrált megfigyelőrendszer az agrár-klimatikus kockázatokra a Duna-régióban

A projektről

A [TRANSFER Danube projekt](#) célja az éghajlati szélsőséges események (pl. aszály, árvíz, hőhullámok) új mintáinak elemzése, valamint a Duna-régió mezőgazdasága számára szükséges eszközök megtervezése és kifejlesztése annak érdekében, hogy megfelelően tudjanak alkalmazkodni és reagálni az ilyen kihívásokra. Ennek érdekében egy transznacionális Duna-menti e-platformot fejlesztenek ki és valósítanak meg, amely integrálja az éghajlati, vízkészlet- és mezőgazdasági adatbázisokat, térképeket, ismereteket, eszközöket, modelleket, valamint a vízgazdálkodás és az aszálycsökkentés terén bevált gyakorlatokat, hogy a Duna-régióban a növénytermesztés szempontjából veszélyeztetett területeken (téli búza és kukorica) felkészülhessenek az éghajlatváltozásra és alkalmazkodni tudjanak hozzá.

Az országos partnerek közötti együttműködés révén létrehoznak egy szabványosított monitoringrendszert a Duna-régióban termesztett kiválasztott mezőgazdasági növények fenológiai állapotának nyomon követésére, amely alapul szolgál a növényfaj-specifikus vízgyensúlyok és termés hozamok értékeléséhez.

A TRANSFER Danube projekt célja, hogy felhívja a politikai döntéshozók és a magán mezőgazdasági szektor figyelmét az éghajlatváltozás mezőgazdasági termelésre gyakorolt lehetséges következményeire. A projekt kedvezményezettjei és célcsoportjai a

környezetvédelem és a mezőgazdaság területén tevékenykedő helyi és regionális döntéshozók, valamint a mezőgazdasági politika területén dolgozók és a gazdálkodók.

A projekt tevékenységei támogatást nyújtanak a Duna-térségbeli partnerintézmények közötti transzdiszciplináris kétoldalú együttműködéshez, a mezőgazdaságban az éghajlatváltozás által jelentett kihívások kezelése érdekében.

A projektet az Interreg Duna-régió program társfinanszírozza, és 30 hónapig, 2025. áprilistól 2027. szeptemberig tart.

1,842,380 € Project budget	80.00 % Interreg funds	04/2025-09/2027 Project duration
--	--	--

A TRANSFER Danube projekt részvétele külső rendezvényeken

Európai Kutatók Éjszakája ReCoNnect

Dátum: 2025. szeptember 25–27.
Helyszín: Bukarest, Románia

Integrált megfigyelőrendszer az agrár-klimatikus kockázatokra a Duna-régióban

Az „Európai Kutatók Éjszakája ReCoNnect” rendezvényt Romániában egy konzorcium szervezi, amelynek tagjai: a „Horia Hulubei” Nemzeti Nukleáris Fizikai és Mérnöki Kutatási és Fejlesztési Intézet, a Nemzeti Anyagfizikai Kutatási és Fejlesztési Intézet, a Nemzeti Lézer-, Plazma- és Sugárfizikai Kutatási és Fejlesztési Intézet, a Nemzeti Földfizikai Kutatási és Fejlesztési Intézet, az Űrtudományi Intézet – INFLPR fiókintézménye, az Atomfizikai Intézet, a Bukaresti Egyetem, a kolozsvári „Babeş-Bolyai” Egyetem, a suceavai „Ştefan cel Mare” Egyetem, a galacsi „Dunărea de Jos” Egyetem, valamint számos intézményi és helyi partner.

A 2025-ös rendezvény (2025. szeptember 25–27.) több mint 20 településen került megrendezésre, köztük Bukarestben is. A 2025-ös Kutatók Éjszakája üzenete: a bolygó iránti felelősség a tudományos megértéssel és a közösségeinkben végzett konkrét cselekvésekkel kezdődik. Az események célja az volt, hogy a kíváncsiságot fenntartható magatartássá alakítsák át, mind egyéni, mind kollektív szinten, és a következőket tartalmazták: látványos bemutatók, gyakorlati kísérletek, oktatási installációk, könnyen érthető mini-konferenciák, valamint találkozók kutatócsoportokkal olyan területeken, mint az energia és az erőforrások, a környezet- és földfizika, az űrtudományok, a fejlett anyagok, a lézer és a plazma, a biológia és az adattudomány. Az idei rendezvény középpontjában a fenntarthatóságra irányuló alkalmazott megoldások állnak, az energiahatékonyságtól és a levegőminőségtől kezdve a körforgásos gazdaságon, a biológiai sokféleségen és a városi reziliencián át.

A meghívott tudósokat, valamint a résztvevőket – diákokat, fiatalokat, a nagyközönséget – arra kérték, hogy egy együttműködésen alapuló, interdiszciplináris tanulási keretben fedezzék fel, vitassák meg és alakítsanak ki fenntartható megoldásokat a környezet védelmére. E megközelítés középpontjában az az elképzelés áll, hogy a tudomány a kulcs az egyéni és a kollektív önmegvalósításhoz.

A Nemzeti Meteorológiai Igazgatóságot felkérték, hogy 2025. szeptember 26-án Măgurele-ben, valamint 2025. szeptember 27-én Bukarestben mutassa be a nyilvánosságnak az intézmény kutatási tevékenységét.

A TRANSFER Danube projekt részvétele a „” című webináriumon: „A szakadék áthidalása – a finanszírozás fejlődése az integrált aszálykezelés érdekében”

Közép- és Kelet-Európában az aszály a szörványos jelenségből tartós és egyre súlyosbodó kihívássá vált, amely messzemenő hatással van a mezőgazdaságra, az ökoszisztémákra, az energetikára és a közegészségügyre. A jelenség egyre növekvő súlyossága ellenére a proaktív és integrált aszálykezelés finanszírozása továbbra is korlátozott, széttagolt és nagyrészt reaktív jellegű.

Ezeknek a problémáknak a megoldása érdekében én, a Közép- és Kelet-Európai Szárazságkezelési Tanulási és Gyakorlati Közösség társelnöke, bosznia-hercegovinai kollégámmal, Sabrija Čadroval közösen október 8-án online webináriumot szerveztünk a szárazság kezelésének finanszírozásáról.

Dátum: 2025. október 8.
Helyszín: Online

A webinárium fő célja három kulcsfontosságú terület feltárása volt:

- Hogyan alkalmazkodnak a globális finanszírozási rendszerek ahhoz, hogy jobban támogassák az aszályhoz kapcsolódó erőfeszítéseket;
- Milyen intézkedéseket hoznak a régióknak országai az aszályálló képesség tervezése és finanszírozása érdekében;
- Hogyan lehet orvosolni a tartós hiányosságokat – különösen az intézményi koordináció és az innovatív finanszírozási eszközökhöz való hozzáférés terén.

A megbeszélésen globális pénzügyi intézmények, nemzetközi szervezetek és nemzeti kormányok képviselői vettek részt. Az UNCCD Globális Mechanizmus, a FAO és a Világbank neves előadói értékes betekintést nyújtottak a jelenlegi globális helyzetbe, olyan kérdéseket tárgyalva, mint: Ki finanszírozza az aszályhoz kapcsolódó beavatkozásokat? Milyen trendek rajzolódnak ki? És milyen tervek léteznek a jövőbeli finanszírozásra globális szinten?

Szerbia, Moldova, Grúzia, Románia és Montenegró neves képviselői is megosztották tapasztalataikat – kiemelve a sikertörténeteket, a fennálló kihívásokat és a források mozgósítására irányuló különböző megközelítéseket.

Az UNCCD Tanulási és Gyakorlati Közösség keretében szervezett webináriumra 109 résztvevő gyűlt össze a világ minden tájáról, elsősorban Közép- és Kelet-Európából. Az esemény elősegítette a nyílt eszmecserét és megerősítette a regionális együttműködést az

aszályálló képesség javítását célzó finanszírozási mechanizmusok terén.

Link a webinarium videójához:

https://youtu.be/AMnC_WvZxFQ

A TRANSFER Danube projekt részvétele az „Erdők és víz” című műhelymunkán

Az „Erdők és víz” című műhelytalálkozó Ausztria és a Cseh Köztársaság közötti, a két ország közötti államközi szerződésen alapuló esemény volt. A rendezvényre 2025. október 14-én és 15-én került sor a Brnótól nem messze fekvő Krtiny-kastélyban. A rendezvény középpontjában a vízkészleteket fenyegető aszályok veszélye állt. Több előadásra is sor került, amelyeket a résztvevők közötti megbeszélések követtek.

Dátum: 2025. október 14–15.
Helyszín: Brno, Csehország

A rendezvényen részt vettek: az Osztrák Szövetségi Mezőgazdasági, Erdészeti, Éghajlat- és Környezetvédelmi, Regionális és Vízgazdálkodási Minisztérium (Ausztria); Alsó-

Ausztria tartomány vízügyi osztálya; a cseh Mendel Egyetem, Brno; osztrák és cseh erdészek; valamint további tudósok.

A rendezvényt a két ország (Ausztria és Csehország) közötti állami szerződés keretében szervezték meg a két ország határához közeli régiók (Alsó-Ausztria és Dél-Morvaország) számára.

Dr. Roland Koeckot meghívták, hogy tartson előadást az erdők hidrológiai funkcióiról, amelynek keretében bemutatta a TRANSFER-Danube projektben alkalmazott reagálási stratégia koncepcióját. Az előadásokat német vagy cseh nyelven tartották, és szinkrontolmácsolás biztosított.

A TRANSFER Danube a 4. REL (rövid élelmiszer-ellátási lánc) EXPO & konferencián

Dátum: 2025. november 13.
Helyszín: Jakabszállás, Kecskemét, Magyarország

A TRANSFER Danube projekt részt vett a 4. Rövid Élelmiszer-ellátási Lánc (SFC) Expo és Konferencián, amelyet a Kecskemét közelében, Jakabszálláson található AERO Hotelben

Integrált megfigyelőrendszer az agrár-klimatikus kockázatokra a Duna-régióban

rendeztek meg. Ez a kiemelt rendezvény – amelyet az Interreg VI-A IPA Magyarország–Szerbia program keretében, a KDMFÜ Közép-Duna-vidéki Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. által vezetett ARCCHAD projekt (HUSRB/23R/11/008) részeként valósítottak meg – közel 100 kiállítót és az érdekelt felek széles körét vonzotta, a kisüzemi termelőktől és a vidéki közösségektől kezdve a mezőgazdasági szakértőktől és a helyi önkormányzatokig.

Bár a rendezvény elsősorban a helyi termékek, az agroturizmus és az innovatív ellátási lánc-megoldások népszerűsítésére összpontosított, a TRANSFER Danube kihasználta az alkalmat, hogy kapcsolatba lépjen a szakmai közönséggel. Külön roll-up és projektprospektusok kerültek kiállításra, amelyek kiemelték a projekt erőfeszítéseit a Duna-régió agrárklimatikus kockázatainak figyelemmel kísérése és a kisgazdálkodók számára adaptív megoldások biztosítása terén.

A konferencia során több előadás is foglalkozott a mezőgazdaság legfontosabb éghajlati kihívásaival. Különösen egy erre a témára szentelt előadás emelte ki a klímaváltozás

környezeti és társadalmi hatásait a Homokhátság régióban, bemutatta, hogy a helyi közösségek és a gazdák máris hogyan alkalmazkodnak a változásokhoz. Más szekciók a kistermelők számára elérhető alternatív megoldásokat, a fenntartható helyi élelmiszer-rendszereket, valamint a helyi termékekből történő értékteremtés terén alkalmazott nemzetközi bevált gyakorlatokat vizsgálták.

A projekt részvétele összhangban állt az Expo 2025 témáival, többek között az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással, a vidéki vállalkozói tevékenység terén alkalmazott intelligens digitális megoldásokkal, valamint a fenntartható csomagolással. A látogatóknak lehetőségük nyílt megismerkedni a TRANSFER Danube e-plattformmal, amely integrálja az éghajlati, vízügyi és mezőgazdasági adatokat, hogy támogassa a döntéshozatalt és a reziliencia-stratégiákat a téli búza- és kukoricatermesztés terén az egész régióban.

A CDDA az ötletek és bevált gyakorlatok ezen élénk cseréjében való részvételével arra törekedett, hogy erősítse a TRANSFER Danube projekt hatását a helyi és regionális döntéshozók, gazdák és szakértők körében, tovább ösztönözve az ismeretátadást és elősegítve a transznacionális együttműködést az éghajlatbarát mezőgazdaság területén.

HÍREK MAGYARORSZÁGBÓL

Talajnedvesség-monitorozás indult Nagyhorcsón, Magyarországon

A talajnedvesség-érzékelőket a CDDA szakértői csapata, a HUN-REN Mezőgazdasági Kutatóközpont Talajtudományi Intézetének

kutatói telepítették a nagyhorcsói kísérleti területen.

Dátum: 2025. november 5.

Helyszín: Nagyhorcsa, Magyarország

A TRANSFER Danube projekt keretében a csapat talajnedvesség-megfigyelési tevékenységeket végzett az agroklimatikus kockázatok integrált megfigyelőrendszerének fejlesztése érdekében. A terepmunkát 2025. november 5-én végezték Nagyhorcsán, amely a projekt keretében a talaj- és növénytermesztési megfigyelésekre kijelölt kísérleti terület.

Integrált megfigyelőrendszer az agrár-klimatikus kockázatokra a Duna-régióban

A nedvességérzékelők telepítését a helyszíni talajnedvesség-mérésekre vonatkozó protokollnak megfelelően hajtották végre, és a talajnedvesség-mérésekről a 2.1. tevékenység (Agrometeorológiai indexek megfigyelése) keretében készül jelentés. A talajnedvesség-érzékelőket 20, 50 és 100 cm mélységben helyezték el. A csapat gondosan ásott, majd az érzékelőcsapokat az előkészített gödrök falába helyezte el a pontos mérések biztosítása érdekében.

A talajnedvességet (m³/ha) közvetlenül a téli búza- és kukoricatermesztésben figyelik meg 20 cm, 50 cm és 100 cm mélységben, az aktív vegetációs időszak alatt a növény növekedési szakaszától () függően. Az összes tevékenységet fényképekkel dokumentálták a

nyomonkövethetőség biztosítása és a jövőbeli elemzések támogatása érdekében.

HÍREK A CSEHORSZÁGBÓL

Új kísérleti területek létrehozása Csehországban

A TRANSFER Danube projekt keretében Csehországban megkezdődtek az új mezőgazdasági szezonhoz kapcsolódó tevékenységek. A Prágai Cseh Agrártudományi Egyetem (CULS) csapata három új kísérleti területet hozott létre őszi búza termesztésére.

Dátum: 2025. november 17.

Helyszín: Csehország

A kezdeti terepi munkák során a projekt szabványosított protokolljának megfelelően minden helyszínen mikroparcellákat alakítottak ki a fenológiai megfigyelésekhez. Ezeket a mikroparcellákat az őszi búza növekedési szakasainak rendszeres nyomon követésére fogják használni a vegetációs időszak során. Ezen felül talajnedvesség-érzékelőket is

Integrált megfigyelőrendszer az agrár-klimatikus kockázatokra a Duna-régióban

felszereltek a talaj vízállapotának folyamatos mérésére, amelyek értékes adatokat szolgáltatnak a későbbi agrometeorológiai elemzésekhez. Mindhárom kísérleti területen drónos felmérést végeztek, és az összegyűjtött képanyagot feldolgozták egy digitális magassági modell létrehozása céljából.

A CULS a vegetációs időszak során folytatni fogja a téli búza fenológiájának, a talajnedvességi viszonyoknak és egyéb releváns paramétereknek a figyelemmel kísérését.

HÍREK HORVÁTORSZÁGBÓL

Drónfelvételek és fenológiai megfigyelések Horvátországban

A Sensum csapata a BC Institute-tal együttműködve két kísérleti területet hozott létre őszi búza és kukorica termesztésére.

Dátum: 2026. január 21.
Helyszín: Zágráb, Horvátország

A kezdeti terepmunka során a projekt szabványosított protokolljának megfelelően mindkét helyszínen mikroparcellákat alakítottak ki a fenológiai megfigyelésekhez. Ezeket a mikroparcellákat

a vegetációs időszak során az őszi búza növekedési szakaszait rendszeresen figyelemmel kísérik. Ezenkívül talajnedvesség-méréseket is végeznek, amelyek értékes adatokat szolgáltatnak a későbbi agrometeorológiai elemzésekhez. UAV-felvételeket készítettek egy zágrábi kísérleti területen, és az összegyűjtött képanyagot feldolgozták a kísérleti terület digitális magassági modelljének elkészítéséhez.

A Sensum a BC Institute-tal együttműködve a vegetációs időszak során folytatja az őszi búza fenológiájának, a talajnedvességi viszonyoknak és egyéb releváns paramétereknek a megfigyelését, valamint éghajlati indexeket állít össze a projekt valamennyi kísérleti területére vonatkozóan.

Kommunikációs csatornák

A projekt több fő szektorból származó, kiegyensúlyozott partnerkörből áll: közigazgatási szervek (helyi, regionális és országos szinten), kutatóintézetek, nem kormányzati szervezetek, meteorológiai és környezetvédelmi ügynökségek. Együttesen az érdekelt felek és érdekek széles skáláját képviseljük, és szakértői ismereteket és tapasztalatokat nyújtunk az éghajlatváltozás, a mezőgazdaság és a szakpolitika-tervezés területén. A partnerséget erős transznacionális jelleg jellemzi: az Interreg Duna-régió program

Integrált megfigyelőrendszer az agrár-klimatikus kockázatokra a Duna-régióban

területén belül kilenc országot és tizenegy intézményt ölel fel, így biztosítva a megfelelő földrajzi és kulturális lefedettséget, valamint az európai országok széles körű intézményi környezeteinek és intézményeinek kérdéseire és igényeire fordított megfelelő figyelmet.

Nemzeti Meteorológiai Hivatal
(NMA) – **Vezető partner,**
Románia

<https://www.meteoromania.ro>

Sensum Ltd. (SENSUM),
Horvátország

<https://sensum.hr>

Rába-Duna-Vág Európai Területi
Együttműködési Csoportosulás
Korlátolt Felelősséggel (RDV
EGTC), Magyarország

<https://rdvegtc.eu>

Stuttgarter Egyetem (IWS),
Németország

University of Stuttgart
Germany

<https://www.uni-stuttgart.de>

Közép-Duna Fejlesztési
Ügynökség Nonprofit Kft.
(CDDA), Magyarország

CENTRAL DANUBE
DEVELOPMENT AGENCY
NONPROFIT LTD.

<https://kdmfu.hu>

A Szerb Köztársaság
Hidrometeorológiai Szolgálat
(RHMZ RS), Bosznia-Hercegovina

<https://rhmrzs.com>

„Fenntarthatósági és Gazdasági
Növekedési Központ” Egyesület
(CSEG), Bulgária

<https://cseg.eu>

Prágai Cseh Agrártudományi
Egyetem (CULS), Cseh
Köztársaság

Faculty of
Engineering

<https://www.czu.cz/en>

Széchenyi István Egyetem (SZE),
Magyarország

SZÉCHENYI
EGYETEM
UNIVERSITY OF GYŐR

<https://www.uni.sze.hu>

Hidrometeorológiai és
Szeizmológiai Intézet (IHMS),
Montenegró

<http://www.meteo.co.me>

Integrált megfigyelőrendszer az agrár-klimatikus kockázatokra a Duna-régióban

SZERETNE RÉSZT VENNI A TRANSFER Danube PROGRAMBAN, ÉS TÖBBET MEGTUDNI RÓLA?

Iratkozzon fel hírlevelünkre a weboldalon keresztül: <https://interreg-danube.eu/projects/transfer-danube>

SZERKESZTŐI

A hírlevéllel kapcsolatos bármilyen információért vagy frissítésért kérjük, forduljon:

Georgi Simeonov úr | georgi.simeonov@cseg.eu

KÖVESS MINKET:

